

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2020-05-05 Dnr 2020/00257-2

Finansdepartementet
Endast via e-post

Klimatdeklaration för byggnader

Er ref. Fi2020/00475/BB

Sammanfattning

Kommerskollegium har inga generella synpunkter utöver de som kollegiet lämnade angående Boverkets rapport 2018:23.

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet bör ge Kommerskollegium i uppdrag att anmäla lag och förordning om klimatdeklaration av byggnader enligt direktiv (EU)2015/1535, eftersom förslagen innehåller tekniska föreskrifter som påverkar byggnader och byggprodukter.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslagen behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt

proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter ((EU) 2015/1535).¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.² Om en myndighet inte anmäler tekniska föreskrifter, fast myndigheten borde gjort det, förlorar de tekniska föreskrifterna sin rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³

Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas,⁴ med undantag för om EU-lagstiftningen ger medlemsländerna ett stort utrymme för olika nationella lösningar och medlemsstaten väljer att utnyttja detta utrymme.⁵

Finansdepartementet har remitterat förslag till ny lag och förordning om klimatdeklaration för byggnader.

Förslag till lag om klimatdeklaration för byggnader

Förslagen innebär att byggherren ansvarar för att upprätta och lämna in en klimatdeklaration till Boverket. Förslaget föreskriver klimatdeklarationens innehåll och omfattning.

Kommerskollegium har tidigare yttrat sig angående Boverkets rapport 2018:23 om Klimatdeklaration av byggnader och förslaget till ett nytt lag och en förordning om klimatdeklaration för byggnader.⁶

Kommerskollegium har då bedömt att kravet på att vissa byggnader ska följas av en klimatdeklaration är att likna vid ett egenskapskrav som kan ses som en anmälningspliktig teknisk specifikation. Kommerskollegium ser inte anledning att ändra denna bedömning. Kollegiet instämmer i detta avseende med promemorias bedömning att krav på klimatdeklaration är att betrakta som sådana tekniska föreskrifter, som ska anmälas till Europeiska kommissionen enligt anmälningsdirektivet.⁷

Därtill föreslås att tillfälliga byggnader som är avsedda att användas i högst två år, byggnader som inte kräver bygglov enligt plan- och bygglagen, industrianläggningar och verkstäder, ekonomibygnader för

¹ Andra procedurer är de i enlighet med tjänstedirektivet (2006/123/EG) samt Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1(f).

³ Mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ 11 § förordningen om tekniska regler.

⁵ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

⁶ Kommerskollegiums yttrande 2018/01426-7

⁷ Promemorian Klimatdeklaration för byggnader, DS 2020:4, s.91.

jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring och byggnader som inte har större bruttoarea än 50,0 kvadratmeter undantas från kravet på klimatdeklaration. Kommerskollegium bedömer att det ställs tekniska specifikationer på byggnader för att de ska undantas från kravet på klimatdeklaration. Även en sådant lättnad med tekniska specifikationer som villkor bör anmälas till EU-kommissionen.

Förslag till lag om ändring i plan-och bygglagen (2010:900)

Det föreslås att skyldigheten att upprätta en klimatdeklaration kopplas till tidpunkten för när ansökan om bygglov lämnas in till kommunen. Dessa ändringar anses inte innehålla några krav som ställs på produkter.

Förslag till förordning om klimatdeklaration för byggnader

Förslaget föreskriver klimatdeklarationens innehåll och därmed bedöms den ställa egenskapskrav för byggnader.

Kommerskollegium vill även påpeka att framtida förtydligande Boverkets föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i en klimatdeklaration kan behöva anmälas till kommissionen.

Kommerskollegium stödjer därmed promemorians bedömning att förslaget om krav på klimatdeklaration är att betrakta som sådana tekniska föreskrifter som ska anmälas till Europeiska kommissionen enligt anmälningsdirektivet.⁸ Anmälan till Europeiska kommissionen görs genom att Regeringskansliet uppdrar åt Kommerskollegium att anmäla förslag till EU-kommissionen enligt (EU) 2015/1535.

WTO:s TBT-avtal

Anmälningspliktiga tekniska föreskrifter enligt WTO:s TBT-avtal är bl.a. krav på produktionsmetoder, varors egenskaper samt provning av varor,⁹ om sådana bestämmelser kan ha en väsentlig inverkan på handeln mellan WTO-medlemmar. Väsentlighetskravet kan omfatta både minskning och ökning av importen.¹⁰ Enligt TBT-avtalet behöver däremot inte föreskrifter som stämmer överens med internationella standarder anmälas.¹¹

Kommerskollegium har tidigare bedömt att krav på att byggnader ska omfattas av en klimatdeklaration kan leda till att nya krav kommer att

⁸ Promemorias p. 6.9. Regleringens överensstämmelse med skyldigheterna som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen och internationella avtal, s. 91.

⁹ Annex 1, p.1 *Agreement on Technical Barriers to Trade*.

¹⁰ G/TBT/rev. 1 (10.08.1995), s.14

¹¹ Artikel 2, *Agreement on Technical Barriers to Trade*

ställas på byggprodukt tillverkare. Kommerskollegium bedömde därför att förslaget skulle kunna få en effekt för byggprodukt tillverkare om byggherrarna, som en följd av lagstiftningen, väljer bort vissa produkter till fördel för mer klimatvänliga produkter.

Däremot lämnades då bedömningen över till Regeringskansliet, som har bedömt nu i promemorian att föreslagna bestämmelser inte kommer ha en väsentlig inverkan på handeln mellan medlemmar i WTO och därmed aktualiseras inte anmälningsplikten enligt WTO:s TBT-avtal. Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet är bättre lämpad att göra denna bedömning och ser därmed inte anledning att ifrågasätta den.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.¹²

Kravet på att byggherrar ska upprätta och lämna in klimatdeklaration utgör krav på tjänsteverksamhet. Byggtjänster omfattas av tjänstedirektivets tillämpningsområde.

Tjänstedirektivet innehåller två bestämmelser om anmälnings skyldighet. Den ena avser krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige och omfattar endast ett antal *specifika krav* som räknas upp i direktivet.¹³ Den andra avser *samtliga krav* som även är tillämpliga på tjänsteutövare som inte är etablerade i Sverige, utan i ett annat land inom EU/EES, och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige.¹⁴

Enligt kollegiets bedömning innehåller de remitterade bestämmelserna inte något anmälningspliktigt krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige. De remitterade bestämmelserna innehåller emellertid krav som (såvitt kollegiet förstår) är tillämpliga på tjänsteutövare som inte är etablerade i Sverige och som tillfälligt tillhandahåller tjänster här. Kollegiet bedömer därför att kravet på att byggherrar ska upprätta och

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5

¹³ Anmälningsplikten regleras i artikel 15.7, som hänvisar till artikel 15.2 där de anmälningspliktiga kraven listas.

¹⁴ Anmälningsplikten regleras i artikel 39.5.

lämna in klimatdeklaration omfattas av anmälningsplikten i tjänstedirektivet.¹⁵

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte.¹⁶ En sådan motivering kommer att efterfrågas i samband med anmälan. Anmälan gör myndigheten själv i det webbaserade systemet IMI¹⁷. Kollegiet svarar gärna på eventuella frågor kring anmälningsförfarandet.

Ärendet har avgjorts av tillförordnade enhetschefen Heidi Lund efter föredragning av utredaren Kristina Loboda. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Hiba Zeydi deltagit.

Stockholm som ovan

Heidi Lund

Tf. Enhetschef

Kristina Loboda

Utredare

¹⁵ Artikel 39.5.

¹⁶ Artiklarna 15.3 samt 16.1 tredje stycket.

¹⁷ Internal Market Information System.